

Lovisa stads beslut om utökat antal kommunplatser för flyktingar för 2023

STST 28.11.2022 § 316
1442/05.00.00/2022

Beredning

Invandrarkoordinator Aki Savolainen, direktören för centralen för bildning och välfärd Kirsi Kinnunen

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) förmedlar i sitt brev 21.10.2022 aktuell information till kommunerna inom sitt område om situationen för kvotflyktingar och asylsökande som får tillfälligt skydd och föreslår att kommunerna förbereder sig på att ta emot flyktingar. Som en del av beredskapen begär centralen att kommunerna fattar beslut om ett utökat antal kommunplatser för 2023.

I sitt brev konstaterar NTM-centralen att det inom NTM-centralens område för närvarande bor cirka 7 500 personer som får tillfälligt skydd och att en del av dessa kommer att behöva en kommunplats. Enligt NTM-centralens bedömning och tidigare erfarenhet kommer merparten av dem som anlänt via asylprocessen att övergå till kommunerna antingen självständigt eller via mottagningssystemet. Om en tredjedel av ukrainarna behöver en kommunplats på grund av sin sårbara ställning eller av annat skäl, kommer det att behövas totalt 2 500 nya kommunplatser i Nyland, det vill säga 50–150 platser per kommun. Ett planmässigt mottagande stöder också kommunernas integrations- och främjande arbete och ordnandet av tjänster.

Det föreslås att integrationslagen ska ändras från och med 1.3.2023 så att även personer som får tillfälligt skydd och som blir tilldelade en hemkommun och överförs från mottagningssystemet till kommunens service ska omfattas av anvisandet till kommunen och av kommunersättningarna.

I programmet för främjande av integration 2021–2024, som stadsfullmäktige i Lovisa stad godkände 15.12.2021 § 68, konstateras det att Lovisa sedan 2018 har ett gällande avtal som stadsfullmäktige godkänt om 10 årliga kommunplatser.

Då välfärdsområdet inleder sin verksamhet får kommunerna en större roll vid integrationen och i synnerhet från och med 2025 blir ansvaret avsevärt större. Lovisa stad har berett sig på situationen genom att inrätta en invandrarkoordinator-tjänst.

I frågan måste man också ta hänsyn till att en förläggning med 370 klientplatser inlett sin verksamhet i Lovisa stad under 2022.

Stadens kalkylerade ersättning

Kommunen får automatiskt ersättning av staten för klienter under deras integrationsperiod. Dessa ersättningar är automatiserade, vilket innebär att man inte separat behöver ansöka om dem. För närvarande – innan den nya lagen som håller på att beredas träder i kraft – får kommunen 6 845 euro/år i ersättning för under 7-åringar och 2 300 euro/år i ersättning för 7 år fyllda (lagen om främjande av integration 30.12.2010/1386 § 45). I slutet av november 2022 hade Lovisa stads invandrarkoordinator 20 klienter vars integrationsperiod pågick och 23 klienter vars integrationsperiod avslutats. Kalkylerad ersättning betalas endast under integrationsperioden.

En föreslagen ändring av mottagningslagen (lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel 17.6.2011/746) är att det från och med hemkommunsanteckningen ska vara möjligt att få kalkylerad ersättning för personer som får tillfälligt skydd. De ukrainare som kommit till Finland har i regel status som tillfälligt skyddsbehövande. Lagändringen träder sannolikt i kraft 1.3.2023.

Under 2022 har det visat sig att det finns brist i synnerhet på hyreslägenheter nära trafikförbindelser. När klienter som omfattas av tillfälligt skydd får hemkommunsrättigheter ökar klientvolymen. Bland annat följande oklara frågor måste beaktas:

- Räcker bostäderna i närheten av trafikförbindelser till?
- Hur utformas arbetsfördelningen mellan välfärdsområdet och kommunen?
- Kommer uppgifterna för den som inom välfärdsområdet ansvarar för invandrararbetet att fördelas jämnt mellan kommunerna eller kommer tjänsterna att centraliseras?
- De ekonomiska konsekvenserna av de anställda som behövs och tillgången på kvalificerad personal? Hur många anställda krävs det för klientantalen?
- Det är fortfarande oklart hur den kalkylerade ersättningen fördelas mellan kommunen och välfärdsområdet. Kommer den kalkylerade ersättning som kommunen får att minska om välfärdsområdet får en del av ersättningen?
- Kan staden svara på den förändrade situationen till exempel genom tillräckliga arbetskrafts- och utbildningstjänster?
- Räcker stadens lokaler till om det finns skäl att ordna integrationsutbildning i Lovisa stad?
- Är det möjligt för staden att genom sina tjänster handla i enlighet med lagändringarna?
- Hur säkerställs en kontrollerad övergång från förlägningens tjänster till kommunens tjänster?
- För närvarande finns det brist på lokaler bland annat då det gäller småbarnspedagogiska tjänster och utbildningstjänster. Det är också svårt att rekrytera kvalificerad personal.

I detta skede är det motiverat att Lovisa stad koncentrerar sig på att omsorgsfullt bemästra de befintliga uppgifterna och på att utveckla servicestrukturen.

Bilaga nr 2:

- Förslag om beredskap för mottagande av flyktingar och beslut om kommunplatser 21.10.2022
- Sammanfattning av de kommunplatser för 2023 som baserar sig på avtal inom Nylands NTM-område
- Migrationsverkets lägesbild av flyktingsituationen 21.10.2022 till följd av kriget i Ukraina.

Föredragning

Stadsdirektör Jan D. Oker-Blom

Förslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige att

a) antalet kommunplatser för flyktingar i Lovisa stad är högst 50 år 2023 för att säkerställa tillgång på bostad (i talet 50 ingår 40 ytterligare platser för personer som fått tillfälligt skydd och de 10 befintliga kommunplatserna)

b) antalet kommunplatser för flyktingar i Lovisa stad är högst 10 från och med ingången av 2024.

Beslut

Invandrarkoordinator Aki Savolainen deltog i presentationen av ärendet.

Beslut enligt förslaget.